

Notitie wijk- en dorpsraden 2005

Gemeente Cuijk

1. INHOUDSOPGAVE

<u>1.</u>	<u>Inhoudsopgave</u>	2
<u>2.</u>	<u>Over deze notitie</u>	3
<u>3.</u>	<u>Inleiding</u>	4
<u>4.</u>	<u>Representativiteit van de wijk- en dorpsraden</u>	5
<u>5.</u>	<u>Functie en bevoegdheden</u>	6
<u>6.</u>	<u>De wijk en dorpsraden als gesprekspartners</u>	7
<u>7.</u>	<u>Het beleidsproces</u>	8
<u>8.</u>	<u>Overleg met de wijk- en dorpsraden tot 2005</u>	9
<u>9.</u>	<u>Samenwerken en samenspraak met de wijk- en dorpsraden vanaf 2005</u>	9
<u>10.</u>	<u>Financiële ondersteuning wijk- en dorpsraden</u>	11
<u>11.</u>	<u>Platform wijk- en dorpsraden</u>	11
<u>12.</u>	<u>Financiële middelen Platform wijk- en dorpsraden</u>	12
<u>13.</u>	<u>Evaluatie notitie wijk- en dorpsraden</u>	12
<u>14.</u>	<u>Bijlage</u>	13

2. OVER DEZE NOTITIE

In 1995 werd de eerste notitie wijk- en dorpsraden door de gemeenteraad vastgesteld. Tien jaar later is het tijd voor een herziening van de uitgangspunten zoals die in 1995 werden beschreven. Wat is er veranderd in die tien jaar, en wat heeft dat voor gevolgen voor de komende periode? Wat blijft en wat gaat veranderen?

- Hoofdstuk 3 gaat in op de gewijzigde rol van het college van B&W en de gemeenteraad na de invoering van het dualisme en de invloed die dat heeft voor de relatie met de wijk- en dorpsraden.
- In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de organisatievorm en de representativiteit van de wijk- en dorpsraden.
- De functie en bevoegdheden van de wijk- en dorpsraden wordt nader omschreven in hoofdstuk 5. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de communicatie met de achterban en de voorwaarden die daaraan worden gesteld om een volwaardige discussiepartner te zijn en in aanmerking te komen voor subsidie.
- In hoofdstuk 6 wordt de rol van de wijk- en dorpsraden als gesprekspartner tijdens het politieke debat met de raad nader onder de loep genomen. Daarbij wordt uitgegaan van een door de achterban 'gedragen' advies over thema's die de leefbaarheid van hun omgeving betreffen waarmee de wijk- en dorpsraden de discussie met de raad(-scommissies) kunnen aangaan.
- Hoofdstuk 7 biedt een schematisch inzicht wanneer en op welke wijze externe gesprekspartners betrokken worden bij onderwerpen met een beleidsmatig karakter.
- In hoofdstuk 8 wordt teruggekeken op de wijze waarop het overleg tussen gemeente en de wijk- en dorpsraden plaatsvond.
- Hoofdstuk 9 blikt vooruit op de samenwerking en samenspraak met de met de wijk- en dorpsraden vanaf 2005. In dit hoofdstuk zitten de grootste wijzigingen ten opzichte van de situatie vóór 2005. Binnen het ambtelijk apparaat wordt een medewerker wijk- en dorpsraden aangesteld. Deze speelt gezamenlijk met de gebiedswethouder een rol bij het bezoek aan de wijken en dorpen. In dit hoofdstuk wordt ook nader ingegaan op de rol van de raad(-scommissies) in het overleg met de wijk- en dorpsraden. Ook de raads- en commissieleden kunnen een rol spelen bij de bezoeken aan de wijken en dorpen.
- Het onderwerp van hoofdstuk 10 is de financiële ondersteuning van de wijk- en dorpsraden ten behoeve van de organisatie en ten behoeve van de uitvoering van de projecten in het kader van de 'sociale vernieuwing'.
- De rol en functie van het Platform wijk- en dorpsraden is het thema van hoofdstuk 11.
- In hoofdstuk 12 wordt beschreven op welke wijze het Platform financieel ondersteund wordt om te kunnen functioneren.
- Hoofdstuk 13 tenslotte omschrijft wanneer evaluatie van deze notitie plaatsvindt.

3. INLEIDING

Vanuit de sociale vernieuwingsgedachte werd in 1992 de eerste stap gezet naar het instellen van wijk- en dorpsraden. Zowel in een Stuurgroep sociale vernieuwing als in een Brede Raadscommissie werd gediscussieerd over de rol en status van de op te richten wijk- en dorpsraden.

Na de herindeling van 1994 hadden vrijwel alle wijken en dorpen een eigen wijk- of dorpsraad. Om positie, status en invloed van de wijk- en dorpsraden te reguleren werd in 1995 de beleidsnotitie Wijk- en dorpsraden door de gemeenteraad vastgesteld. Daarin werd, naast de bewonersgerichte activiteiten, het dragen medeverantwoordelijkheid voor het belang van een goede woonomgeving en de leefbaarheid van wijk of dorp, omschreven als hoofdtaak van de wijk- en dorpsraden.

Sinds de instelling van de wijk- en dorpsraden en de vaststelling van de Beleidsnotitie Wijk- en dorpsraden is er discussie geweest over de wijze de betrokkenheid van de wijk- en dorpsraden bij de formulering en het tot stand komen van het beleid.

EVALUATIE

Zowel van de kant van de wijk- en dorpsraden als van gemeentelijke zijde waren de verwachtingen van de samenwerking hooggespannen. Uit de in 2004 gehouden evaluatie bleek echter dat die verwachtingen niet (volledig) waargemaakt zijn. Samenwerking tussen de wijk- en dorpsraden en de gemeente blijkt een langzaam proces waar we gezamenlijk aan moeten werken.

Lang niet alle voornemens en afspraken zoals die in de notitie wijk- en dorpsraden van 1995 waren opgenomen zijn gerealiseerd. De tijd, de ervaring en de invoering van het duale stelsel hebben de notitie van 1995 inmiddels tot een achterhaald document gemaakt.

In de commissies Algemeen Bestuurlijke Aangelegenheden van 7 september en 2 oktober 2004 is de relatie van de gemeente(raad) met de wijk- en dorpsraden uitgebreid aan de orde geweest. Uit zowel de eerdergenoemde evaluatie als uit de discussie in de commissies is (opnieuw) gebleken dat de behoefte aan wijk- en dorpsraden als gesprekspartner van de gemeente blijft bestaan. Ook is er duidelijk behoefte aan heldere afspraken rondom de samenwerking tussen gemeente en wijk- en dorpsraden. Daarom werd besloten de notitie wijk- en dorpsraden 1995 te herzien.

Dat is de reden dat er op dit moment een geactualiseerde notitie wijk- en dorpsraden voor u ligt.

ROL VAN DE GEMEENTERAAD CQ. RAADSCOMMISSIES

De rollen van de gemeenteraad en het college van B&W hebben sinds de invoering van het duale stelsel een essentiële wijziging ondergaan.

Sinds de invoering van het duale stelsel is de gemeenteraad verantwoordelijk voor het nemen van beleidsbeslissingen en bepaalt dus de uitgangspunten en randvoorwaarden waarbinnen het beleid van de gemeente dient te worden uitgevoerd. Het college van B&W is verantwoordelijke voor de uitvoering van het beleid binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders. Het is de taak van de gemeenteraad om te controleren of het beleid van het college wordt uitgevoerd binnen de door de raad vastgestelde visie en randvoorwaarden. Kortom, de gemeenteraad is dus het beleidsbepalend orgaan in de gemeente.

Het ontwikkelen van een visie op de wijze waarop burgerparticipatie moet worden vormgegeven is dus een taak van de gemeenteraad. De rol en positie van de wijk- en dorpsraden vormt een onderdeel van het gemeentelijke participatiebeleid. In de praktijk zullen het vooral de (leden van de) raadscommissies zijn waarmee de discussies worden aangegaan.

ROL VAN HET COLLEGE

Naast een aantal eigen, wettelijke taken, is de taak van het college in het duale stelsel in theorie in belangrijke mate uitvoerend van aard. De grens tussen beleid en uitvoering is echter niet altijd even gemakkelijk aan te geven. Als de raad in zijn beleid ruime kaders en grote budgettaire ruimte hanteert, resteert er veel beslissingsruimte voor het college. Om juiste keuzes te maken moet dus ook het college een eigen visie ontwikkelen binnen de kaders die de raad stelt.

In relatie tot de wijk- en dorpsraden heeft het college van B&W, als uitvoerder van besluiten, een rol als gesprekspartner. Het belangrijkste deel van de informatie, vragen en adviezen van wijk- en dorpsraden speelt zich af op operationeel cq. beheerniveau. Daarom ligt het voor de hand dat de structurele contacten tussen de gemeente en de wijk- en dorpsraden ook binnen het duale systeem blijven lopen via het college en de ambtelijke organisatie. Over de invulling daarvan wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

4. REPRESENTATIVITEIT VAN DE WIJK- EN DORPSRADEN

Een wijk- of dorpsraad bestaat uit bewoners die zich willen inzetten voor hun wijk of dorp; ieder op zijn of haar eigen manier.

In Cuijk blijkt elke wijk- of dorpsraad anders te functioneren, variërend van 'opkomen voor de leefbaarheid van wijk of dorp' tot 'het bevorderen van het contact tussen wijk of dorp en de gemeente'. De taak en rol van de wijk- en dorpsraden wordt het beste omschreven als: zich bewegen op het speelveld van enerzijds het opkomen voor leefbaarheid in wijk of dorp en anderzijds het bevorderen van het contact tussen de inwoners van de betreffende wijk of het dorp. Voorzover is er dus geen sprake van verandering in taakstelling ten opzichte van het verleden.

Wel moet goed onderscheid worden gemaakt tussen het wijk- en dorpsbelang - binnen de bovenomschreven taakomschrijving - en activiteiten in het kader van het algemeen belang die zich binnen de wijk of het dorp afspelen. Daarvoor is nadrukkelijk de gemeenteraad verantwoordelijk.

In het meest ideale geval is de wijk- of dorpsraad een afspiegeling van wijk of dorp en zijn de leden via een democratische procedure in het bestuur van hun raad gekomen. In de beleidsnotitie wijk- en dorpsraden van 1995 werden de volgende eisen aan de representativiteit gesteld:

'Een van de belangrijkste waarborgen voor de representativiteit van de wijk-/dorpsraad voor wat in de wijk/het dorp leeft is de mogelijke invloed van de bewoners op de samenstelling van hun raden. Totstandkoming door verkiezing is daarom voor ons een voorwaarde. Nadere eisen op dit punt zijn de volgende:

Periodieke verkiezing van (een gedeelte van) de leden van de wijk-/dorpsraad

Actief en passief kiesrecht voor alle bewoners boven een bepaalde leeftijdsgrens (suggestie: 18 jaar)

In een huishoudelijk reglement dient te worden vastgelegd dat het benoemend orgaan die kandidaten benoemt die in de verkiezing de meeste stemmen hebben gekregen; in genoemd reglement kan worden bepaald voor welke instellingen of organisaties in de wijk kwaliteitszetels worden gereserveerd (niet door verkiezing te bezetten) en wat de voor de verkiesbaarheid onverenigbare hoedanigheden zijn. De vorm van deze verkiezing is wat ons betreft vrij, dus door de wijk-/dorpsraden zelf in te vullen. Een verkiezingsvergadering is bijvoorbeeld toegestaan, maar koppeling met de verkiezingen van de raad eveneens.'

Daarnaast werden voorwaarden geformuleerd t.a.v. functioneren, bereikbaarheid, het aantal vergaderingen en de verslaglegging daarvan e.d.

In de praktijk blijkt de daar voorgestelde werkwijze geen haalbare kaart. Op één enkel geval na (in 1994, wijkraad de Valuwe) heeft er, voor zover ons bekend, geen verkiezing volgens de regels zoals die in de nota gesteld werden plaatsgevonden.

In de regel zijn de bestuursleden van een wijk- of dorpsraad betrokken buurtbewoners; vrijwilligers die zich al dan niet spontaan aanmelden. Soms zijn het (tevens) vertegenwoordigers van verenigingen, zoals buurtverenigingen, sportverenigingen e.d. In de praktijk is men blij als men de bezetting van een bestuur kan realiseren. Van representativiteit of van een democratisch gekozen bestuur zal dan meestal ook geen sprake zijn.

STICHTINGEN

De wijk- en dorpsraden zijn in alle gevallen een stichting. De stichtingsvorm betekent, dat alle bewoners zich automatisch vertegenwoordigd weten, zonder lid te moeten zijn en contributie te betalen. De garantie dat een wijk- en dorpsraad die werkt met de stichtingsvorm ook daadwerkelijk naar buiten treedt met een door de inwoners van een wijk of dorp gedragen standpunt is door ons dan ook niet te geven. De stichtingsvorm biedt wel de mogelijkheid slagvaardig te werken.

In de discussies over de wijk- en dorpsraden tijdens de commissie ABA bleek dat het ontbreken van de representativiteit en de wijze van functioneren van de wijk- en dorpsraden in eerste instantie werd gezien als een verantwoordelijkheid van de wijk- en dorpsraden zelf.

5. FUNCTIE EN BEVOEGDHEDEN

Goed functionerende wijk- en dorpsraden zijn een schakel tussen de eigen bewoners, de gemeente en de politiek; enerzijds als spreekbuis voor de collectieve belangen van de wijk of het dorp en anderzijds als klankbord voor de gemeente. De adviezen van de wijk- en dorpsraden kunnen niet per definitie gezien worden als de mening van 'de bevolking', maar als een indicatie ervan. Samenwerking met wijk- en dorpsraden sluit andere gesprekspartners vanuit de bevolking natuurlijk ook niet uit.

In de notitie wijk- en dorpsraden 1994 zijn afspraken vastgelegd ten aanzien van de onderwerpen waarbij wijk- en dorpsraden betrokken dienden te worden.

Deze onderwerpenlijst kan worden vervangen door de volgende omschrijving: Wijk- en dorpsraden dienen betrokken te worden bij alle zaken die gevolgen hebben op het gebruik of de beleving van de openbare ruimte of consequenties hebben voor de leefbaarheid binnen de grenzen van het dorp of de wijk. Voor gebiedsoverschrijdend of algemeen belang is en blijft de gemeenteraad de eerste verantwoordelijke. Schematisch is e.e.a. weergegeven in hoofdstuk 7.

De wijk- en dorpsraden behartigen, namens en in overleg met de bewoners van hun wijk of dorp, de gemeenschappelijke belangen van de bewoners op het gebied van inrichting en leefbaarheid van wijk of dorp. Zij bevorderen daarmee de betrokkenheid bij, en dragen daardoor, in procesmatige en uitvoerende zin, medeverantwoordelijkheid vóór, het belang van een goede leefbaarheid en een goede woonomgeving. Opkomen voor het belang van een goede woonomgeving kan zich zowel richten op medeburgers als op de gemeente maar ook op andere instellingen en organisaties, zoals de woningstichting, de politie, de thuiszorg, het schoolbestuur, etc. Zowel gemeente als wijk- en dorpsraden hebben de taak om zoveel mogelijk de ene aanpak met de andere te verbinden.

COMMUNICATIE MET DE ACHTERBAN

Een goed functionerende wijk- of dorpsraad staat open voor de meningen van de bewoners. Dat vraagt om een goede onderlinge communicatie. Die communicatie kan op verschillende manieren plaatsvinden; via de wijkkrant, door wijk- of dorpsvergaderingen, bewonerswerkgroepen, enquêtes, buurtcontactpersonen, etc. Elke wijk- of dorpsraad zoekt daarin zijn eigen weg, passend bij de cultuur van wijk of dorp.

De wijk- en dorpsraden worden beschouwd als autonome stichtingen, die vrij zijn om op eigen wijze te functioneren. Dat is in de loop der jaren ook gebleken. Maar voor elke raad geldt dat men moet openstaan voor iedereen in het dorp of wijk en voor alle stromingen. Daarbij wordt een afweging gemaakt tussen het eigenbelang van een individuele bewoner tegenover het belang van de bewoners gezamenlijk. Wijk- en dorpsraden behartigen de belangen van eigen dorp of wijk, in tegenstelling tot raadsleden, die de belangen op gemeentebreed niveau, het - algemeen belang - behartigen.

De wijk- en dorpsraden doen eens per jaar verslag aan de commissie ABA van de wijze waarop zij hebben gecommuniceerd met de achterban; op welke manier zij de mening van hun medebewoners hebben achterhaald en hoe zij op hun beurt de informatie van de gemeente hebben gecommuniceerd naar de bevolking.

Wijk- en dorpsraadsleden kunnen, net als andere inwoners van Cuijk, als adviseur in gemeentelijke projecten, commissies of werkgroepen zitting hebben.

Wijk- en dorpsraden zijn geen afzonderlijke bestuurslaag in een gemeente, maar vormen een communicatiepunt met adviesrecht tussen gemeente en burgers.

Door de contacten van wijk- en dorpsraden met de gemeente, op zowel ambtelijk, bestuurlijk als politiek niveau, kan informatie (zaken van algemeen belang op gebied van leefbaarheid) via die vertegenwoordigers worden doorspeeld naar de eigen achterban en signalen vanuit de achterban worden via de wijk- en dorpsraden doorspeeld naar de gemeente. Via wijk- en dorpsraden ontstaat een wisselwerking tussen gemeente en bevolking.

Zoals eerder omschreven, zaken die gelden voor de héle gemeente vallen niet onder de bevoegdheid van de individuele wijk- en dorpsraden. Uiteraard gelden hier wel de algemene inspraakrechten zoals die gelden voor alle burgers. Van die inspraakrechten kunnen natuurlijk ook wijk- en dorpsraden gebruik maken.

6. DE WIJK EN DORPSRADEN ALS GESPREKSPARTNERS

Wijk- en dorpsraden kunnen een sterk middel zijn om buurtbetrokkenheid te organiseren, en als zodanig een belangrijke gesprekspartner zijn voor raad en college. Zo kan, door het college en raadscommissies, voeling worden gehouden met wat er speelt in een bepaald gebied, of over een bepaald onderwerp. Voor burgers zijn er echter nog veel andere manieren om zich te organiseren en een mening of wens richting het gemeentebestuur kenbaar te maken. Als intermediair of spreekbuis in het besluitvormingsproces kunnen wijk- en dorpsraden dus wel een rol vervullen, maar geen exclusieve rol. De inbreng van wijk- en dorpsraden in de fasen van agendering en beleidsvoorbereiding is in deze redenering gelijk te stellen aan die van bijvoorbeeld de adviezen van functionele adviesraden die de gemeenteraad voornemens is in te stellen. Met de komst van het duale stelsel is er wat veranderd in de verantwoordelijkheden van het bestuur van de gemeente ([zie ook hoofdstuk 1](#)). Daar waar in het verleden door de wijk- en dorpsraden vooral met het college en medewerkers werd gediscussieerd, zijn nu de raad cq de raadscommissies ook actief betrokken bij het tot stand komen van beleid. Daarmee is meer dan voorheen de raad(-scommissie) ook discussiepartner van de wijk- en dorpsraden. In de meeste gevallen zal nog steeds het college de voorzet geven tot het formuleren van nieuw of gewijzigd beleid, maar het is de raad(-scommissie) die daarover in discussie zal gaan met, bijvoorbeeld, de wijk- en dorpsraden. In een dergelijk geval zal de raad cq de raadscommissie dan de initiator zijn, hetgeen een wijziging is ten opzichte van het beleid tot 2005, waar in de meeste gevallen het initiatief van de wijk- en dorpsraad uitging.

GEDRAGEN ADVIES

Het college van B&W is in principe verantwoordelijk voor verstrekking van informatie over lopende gemeentelijke projecten. Dit kan gebeuren via zowel de reguliere inspraak- en informatiebijeenkomsten als het verstrekken van informatie specifiek gericht op de wijk- en dorpsraden.

Het college kan de wijk- en dorpsraden vragen advies te geven, maar het kan ook een wijk- en dorpsraad zijn die het initiatief neemt tot het uitbrengen van een advies over een gemeentelijke ontwikkeling. Wijk- en dorpsraden zijn verantwoordelijk voor een *gedragen* advies aan de gemeente. Het is aan de wijk- en dorpsraden zelf om te bepalen op welke manier zij een door bewoners van hun wijk of dorp onderschreven advies tot stand laten komen.

Veranderingen in bestaand beleid groeien in samenspraak tussen het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad: het politieke debat.

Het politieke debat zal in veel gevallen een logisch vervolg vormen op het maatschappelijke debat. Het ligt voor de hand om wijk- en dorpsraden in staat te stellen om op enigerlei wijze in dit debat te participeren en het belang van de leefbaarheid in hun wijk of dorp onder de aandacht te brengen.

Daarmee is het niet de bedoeling gemeentelijke taken en bevoegdheden aan de wijk- en dorpsraden over te dragen of te delegeren. College en gemeenteraad behouden hun exclusieve bevoegdheden.

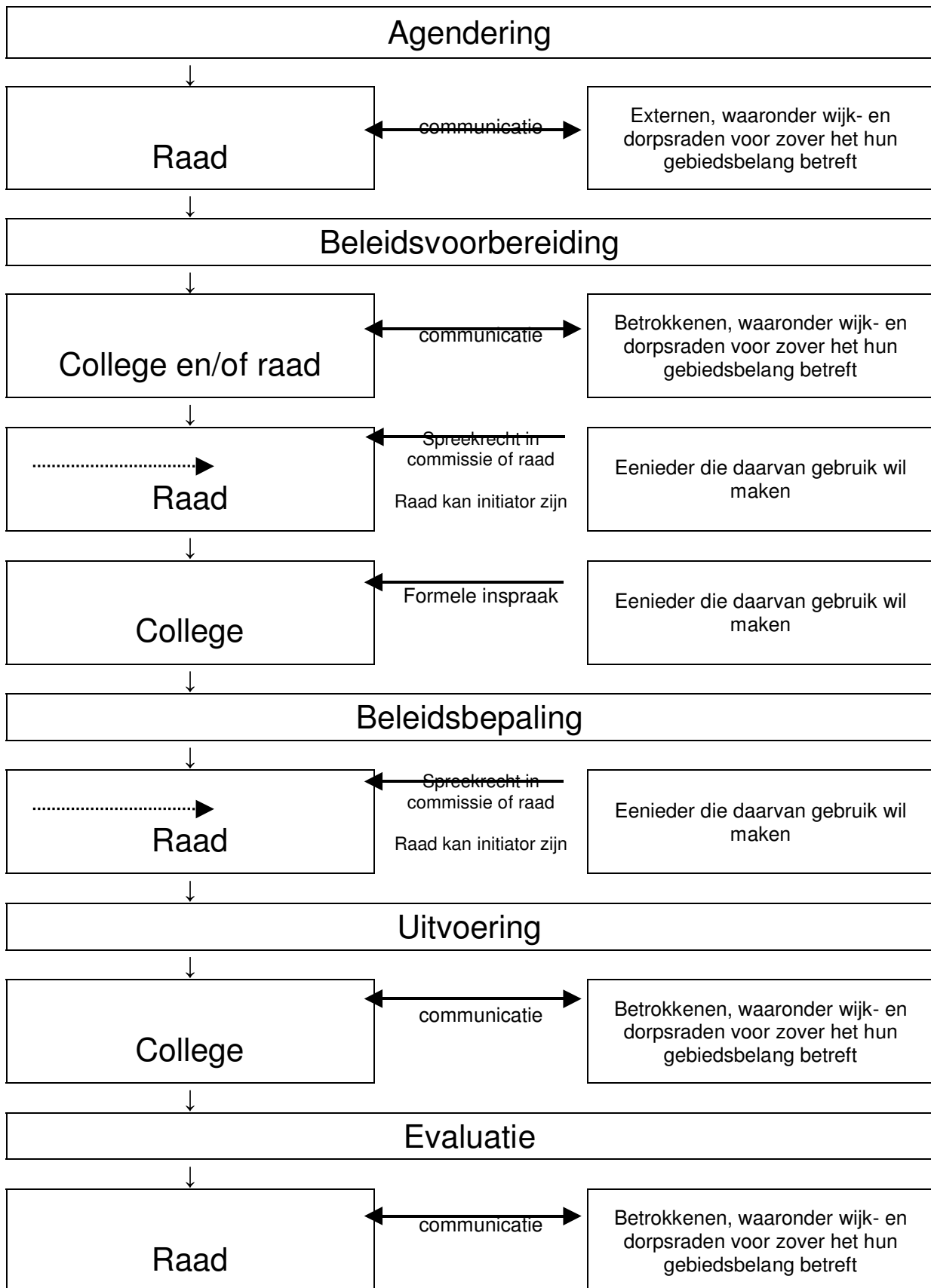
Belangrijk daarbij is dat degenen die verantwoordelijk zijn voor het veranderen of vormgeven van gemeentelijk beleid dat een raakvlak heeft met de woonomgeving van een wijk of dorp, daarover advies inwinnen bij de betrokken wijk- of dorpsraad. Immers, bewoners hebben een zeer gedetailleerde kennis van de plek en problematiek. Door gebruik te maken van deze kennis zal dit een meerwaarde hebben in het eindresultaat.

Door bewoners reeds in een vroeg stadium te betrekken bij agendering, planontwikkeling en planvorming zal het eindresultaat breed gedragen worden.

Het is goed voor het saamhorigheidsgevoel in wijk of het dorp, als er een beroep gedaan wordt op de gemeenschapszin.

Schematisch gezien is het onder hoofdstuk 7 opgenomen schema 'het beleidsproces' leidend voor de betrokkenheid van B&W en gemeenteraad.

7. HET BELEIDSPROCES

8. OVERLEG MET DE WIJK- EN DORPSRADEN TOT 2005

Vanaf de oprichting van de wijk- en dorpsraden is het gebruik dat er, naast de 'eigen' overleggen van de wijk- en dorpsraden, ook met de inwoners van elke wijk of elk dorp een jaarlijks overleg is met het college van burgemeester en wethouders. Het college van burgemeester en wethouders laat zich voor wat betreft de uitvoeringszaken bijstaan door medewerkers van de gemeente.

Na de invoering van de dualisering hebben ook de raadsleden een nadrukkelijke rol gekregen tijdens deze avonden. De wijk- of dorpsraad gaf de onderwerpen aan waarover men met college of raad van gedachte wilde wisselen.

In feite is er in het overleg met de wijk- en dorpsraden een duidelijk onderscheid tussen twee 'soorten' discussie: de discussie over het beheer en de discussie over het beleid.

Heel nadrukkelijk hoort de eerste vorm thuis bij het college en de tweede vorm bij de raad, cq raadscommissie. Deze twee vormen van overleg en discussie hebben beide hun eigen dynamiek en verlopen niet altijd bevredigend. Door de manier waarop het jaarlijks overleg plaatsvond was het echter moeilijk beide soorten discussie te scheiden. In hoofdstuk 6, eerste alinea, is de nieuwe wijze van werken van de raad(-scommissies) omschreven.

9. SAMENWERKEN EN SAMENSpraak MET DE WIJK- EN DORPSRADEN VANAF 2005

Door de toezending van het Collegeprogramma, via jaarlijkse beleidsplannen en begrotingen, kunnen de wijk- en dorpsraden op de hoogte worden gehouden van de gemeentelijke beleidsvoornemens voor de komende periode. Wijk- en dorpsraden kunnen aan de hand daarvan nagaan of voor hen relevante voornemens op de rol staan en daarop anticiperen. Gesprekspartner van de wijk- en dorpsraden is het college in het geval van beheersaangelegenheden, of de raad(-scommissie) wanneer het een beleidsontwikkeling betreft. Onderstaand wordt achtereenvolgens op de gemeentelijke rollen ingegaan: de rol van het ambtelijk apparaat, het college en de raad(-scommissies).

Het ambtelijk apparaat en de wijk- en dorpsraden

Voor de wijk- en dorpsraden wordt er een ambtelijk aanspreekpunt aangewezen. Deze ambtelijk medewerker vormt een team met de gebiedswethouder (zie onder b) voor alle beheersaangelegenheden binnen de wijk of het dorp. Elke wijk- of dorpsraad heeft daarmee een makkelijke 'ingang' binnen het gemeentehuis. Deze medewerker heeft regelmatig contact met de wijk- en dorpsraden en bevindt zich met enige regelmaat in de toegewezen wijk of het dorp. De medewerker heeft ook met regelmaat contact met de gebiedswethouder, waardoor beiden goed op de hoogte zijn wat zich binnen wijk- of dorp afspeelt. De medewerker houdt een voortgangslijst bij van de tijdens de werkbezoeken en bijeenkomsten gemaakte afspraken. Hij heeft tevens een 'zeefunctie' voor binnenkomende vragen en opmerkingen van de wijk- of dorpsraad en leidt deze zonodig door naar de juiste plek in de organisatie of naar het juiste politieke orgaan. Afhandeling van vragen vindt vervolgens plaats via de afdeling waar de vraag terecht is gekomen. Aan de medewerker wijk- en dorpsraden wordt medegedeeld dat en hoe de vraag is afgehandeld. Afspraken die met de wijk- en dorpsraden worden gemaakt worden door de medewerker wijk- en dorpsraden schriftelijk vastgelegd in een afsprakenlijst. Dit maakt het mogelijk de voortgang te bewaken.

Elk *afdelingshoofd* is afzonderlijk, en de Algemene directie en de afdelingshoofden (het managementteam) zijn gezamenlijk (mede)verantwoordelijk voor het signaleren en aanreiken van onderwerpen aan college en raad, die besproken zouden moeten worden met de wijk- en dorpsraden. Daarnaast ziet het managementteam toe op het naleven van afspraken die zijn vastgelegd in de afsprakenlijst en de rapportage hiervan naar de gebiedswethouder en het college.

Afspraken met de wijk- en dorpsraden worden zodoende ingebed in de gemeentelijke organisatie.

Het college en de wijk- en dorpsraden

Voor de wijk- en dorpsraden was het tot nu toe niet altijd duidelijk wie hun eerste aanspreekpunt binnen het college van B&W is. Daarom wordt vanaf 2005 gewerkt met 'gebiedswethouders'. Elke wijk- of dorpsraad krijgt een lid van het college 'toegewezen' welke als eerste aanspreekpunt en contactpersoon namens het college fungeert. Voor zaken die de niet binnen het werkveld van de gebiedswethouder liggen overlegt hij met de desbetreffende collega-portefeuillehouder. Waar noodzakelijk bespreekt de gebiedswethouder zaken van wijk- of dorpsbelang binnen het college van B&W. Voorzover het zaken betreft waarvoor naar het oordeel van het college de raad verantwoordelijk is, worden deze door de voorzitter van het presidium, en de vergadering van dit presidium aan de orde gesteld. De gebiedswethouders krijgen gezamenlijk een budget waarmee snelle oplossingen voor knelpunten in de beheersfeer kunnen worden gezocht.

De burgemeester, is, als portefeuillehouder wijk- en dorpsraden, in zijn algemeenheid verantwoordelijk voor de contacten van het college met de wijk- en dorpsraden.

De rol van de raad(-scommissies)

Aan de hand van het collegeprogramma, de jaarplanningen en de begroting wordt met de wijk- en dorpsraden overlegd of er in het jaar dat komen gaat aanleiding is voor een discussie met de gemeenteraad zoals bedoeld in het schema 'Het beleidsproces'. Initiatieven en contacten over dergelijke overleggen lopen via de griffie.

In de praktijk zal het niet de gemeenteraad zijn die de discussie aangaat met de wijk- en dorpsraden, maar een van de raadscommissies, afhankelijk van de aard van het onderwerp waarover een beleidsdiscussie plaatsvindt.

Het is echter niet alleen de commissie of raad die het initiatief kan nemen voor een discussie over een beleidsitem; Ook het college of de ambtelijke organisatie via het college, de wijk- en dorpsraden, instellingen of organisaties (zoals de politie of de woningbouwvereniging) of andere belanghebbenden kunnen verzoeken een bepaald onderwerp op de politieke (commissie-)agenda te plaatsen. Contactpersoon voor het aangeven van behoefte aan overleg over beleidsaangelegenheden is de griffier of de voorzitter van de bij dat onderwerp behorende raadscommissie. Bij de start van elk beleidstraject wordt een procesgang opgesteld waarin een communicatieplan is opgenomen. Daarin worden duidelijk de momenten, de rol, de invloed en het tijdstip van betrokkenheid van alle partijen vastgelegd. Daarbij wordt ook gezien of het onderwerp zich leent voor overleg met een wijk- of dorpsraad en welke rol daarbij voor hen is weggelegd. De gemeenteraad of de betreffende commissie overlegt en beslist op welke wijze de discussie met met wijk of dorp gaat plaatsvinden. Er zijn onderwerpen die zich lenen voor overleg met meerdere wijk- en dorpsraden. In dat geval neemt de gemeenteraad of -commissie initiatief tot het organiseren van een informatiebijeenkomst, zodat de betrokken wijk- en dorpsraden kunnen adviseren voordat besluitvorming heeft plaatsgevonden. Bij overleg van de raad(-scommissie) kan, naast de reguliere commissievergaderingen, ook op een andere manier overleg plaatsvinden. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de aan de raad aangereikte instrumenten in de notitie 'Interactieve beleidsvorming'.

Reguliere inspraak op basis van de inspraaknotitie staat los van het betrekken van wijk- en dorpsraden en dient normaal plaats te vinden. Uiteraard kunnen ook wijk- en dorpsraden gebruik maken van deze vorm van inspraak.

Wijk- en dorpsbezoek

De portefeuillehouder wijk- en dorpsraden, de gebiedswethouder en de medewerker wijk- en dorpsraden brengen, bijvoorbeeld op een zaterdagochtend, in principe minimaal één maal per twee jaar (maar zondig vaker) in samenspraak met en in gezelschap van de wijk- en dorpsraden een werkbezoek aan de wijk of het dorp. De leden van de gemeenteraad worden op de hoogte gesteld van de data van deze bezoeken en kunnen desgewenst hierbij aansluiten. Deze ontmoeting is een goede gelegenheid om een "werkrelatie" te ontwikkelen, knelpunten te bespreken en de samenwerking te bespreken.

Aansluitend aan dit bezoek overlegt de gemeentelijke en wijk/dorpsvertegenwoordiging over bespreekpunten die de wijk of het dorp betreffen. Deze onderwerpen vormen de agenda van een bijeenkomst waarvoor, naast de betreffende wijk- of dorpsraad en de gemeentelijk vertegenwoordigers, ook de inwoners van wijk- of dorp worden uitgenodigd. Deze avond wordt georganiseerd door de betreffende wijk- of dorpsraad. Uiteraard zijn raads- en commissieleden vrij ook deze avonden bij te wonen.

10. FINANCIËLE ONDERSTEUNING WIJK- EN DORPSRADEN

Er zijn drie vormen van financiële ondersteuning cq subsidie van wijk- en dorpsraden.

De wijk- en dorpsraden worden jaarlijks financieel ondersteund ter dekking van de administratie en organisatiekosten. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van of de wijk- en dorpsraad als 'klein' - minder dan 2.000 bewoners - (€ 910,- per jaar) of 'groot' - meer dan 2.000 bewoners - (€ 1.135,- per jaar) wordt aangemerkt. Dit bedrag wordt vanaf 2005 aangevuld met een vergoeding voor kosten die gemaakt worden i.v.m. de organisatie van de verschillende vormen van overleg, te weten € 100,- voor de kleine, en € 150,- voor de grote wijk- en dorpsraden. Er vindt dan geen verdere verrekening van vergaderruimte of 'eerste kopjes koffie' e.d. meer plaats, zoals vroeger gebruikelijk was bij de jaarlijkse bijeenkomsten van wijk of dorp en het college van B&W. De verantwoording en goedkeuring zoals besproken onder hoofdstuk 5, "Communicatie met de wijk- en dorpsraden" zijn voorwaarde voor het verkrijgen van de subsidie.

Daarnaast is er jaarlijks een bedrag van € 23.000,- beschikbaar voor het realiseren van projecten in het kader van sociale vernieuwing (zie verder onder "Platform wijk- en dorpsraden").

De kosten die gemaakt worden voor de organisatie van bijeenkomsten van de gemeenteraad en een wijk- of dorpsraad komen voor rekening van het betreffende beleidsproduct; eenzelfde werkwijze als bij een reguliere inspraakprocedure.

11. PLATFORM WIJK- EN DORPSRADEN

Na het besluit tot het toekennen van middelen ten behoeve van sociale vernieuwing werd het Platform wijk- en dorpsraden in het leven geroepen. De taak van het Platform was het adviseren van het college van B&W t.a.v. de toekenning van de gelden sociale vernieuwing. De wijk- en dorpsraden kunnen ieder twee leden afvaardigen naar het Platform. In veel gevallen is de voorzitter van de wijk- of dorpsraad vertegenwoordigd, maar dit is geen voorwaarde voor het lidmaatschap van het Platform.

De taak en bevoegdheid van het Platform wijk- en dorpsraden is het adviseren van het college m.b.t. het toekennen van de subsidie sociale vernieuwing. Ter vervulling van deze taak komt Platform wijk- en dorpsraden minstens twee keer per jaar bij elkaar.

Het beoordelen van de projecten sociale vernieuwing gebeurt met hantering van een aantal criteria. Deze criteria en een toelichting daarop zijn bij deze notitie opgenomen als bijlage.

Andere werkzaamheden van het Platform wijk- en dorpsraden

Nadat het Platform enige tijd functioneerde werden de onderwerpen die werden geagendeerd voor het overleg, breder dan alleen de advisering m.b.t. de sociale vernieuwingsgelden.

De leden van het Platform maakten gebruik van de aanwezigheid van de vertegenwoordigers van alle raden door zaken aan de orde te stellen die het belang van een individuele wijk- of dorpsraad te boven gingen. Wijk- en dorpsraden doen zo bij elkaar ideeën op, kunnen eventueel gebruik maken van elkaars netwerken en informatie uitwisselen over elkaars werkwijze.

Binnen het Platform vinden de deelnemers elkaar ook in hun behoefte aan informatie van de gemeente. Zo werden medewerkers van de gemeente uitgenodigd om een toelichting te geven op taken van de verschillende afdelingen of van specifieke (beleids-)onderwerpen zoals openbare verlichting, bladmanden, het ophalen van grof vuil, milieu, verkeer, websites voor wijk- en dorpsraden.

Het Platform wijk- en dorpsraden vervult daarmee kennelijk een functie in de communicatie tussen de wijk- en dorpsraden onderling en soms wordt ook gezamenlijk naar buiten getreden. Het Platform heeft echter geen enkele rol als spreekbuis namens de wijk- en dorpsraden voor wat betreft andere aangelegenheden dan de verdeling van de sociale vernieuwingsgelden. Wanneer een discussie op beleidsniveau plaatsvindt, zijn het de individuele wijk- en dorpsraden waarmee de discussie wordt aangegaan. De gezamenlijke wijk- en dorpsraden kunnen zich dus niet laten vertegenwoordigen door het Platform wijk- en dorpsraden.

Daarmee zou immers het idee gevestigd worden dat het Platform wijk- en dorpsraden een spreekbuis is van alle bewoners van de gemeente Cuijk. Het gevaar bestaat dan dat het Platform een nieuwe bestuurslaag zou vormen binnen het politieke bestel. Ook al omdat er geen sprake is van een democratisch gekozen Platform kan daarvan natuurlijk geen sprake zijn.

Het over en weer, tussen gemeente en Platform, informatie verstrekken kan natuurlijk wèl functioneel zijn.

Bij de vergadering van het Platform is, op verzoek van het Platform en afhankelijk van de aard van de agenda, de medewerker wijk- en dorpsraden of wethouders aanwezig. Uiteraard kan het Platform ook zonder gemeentelijke aanwezigheid vergaderen.

12. FINANCIËLE MIDDELEN PLATFORM WIJK- EN DORPSRADEN

Enige jaren geleden werd, op verzoek van het Platform, een budget van jaarlijks € 1.250,-- beschikbaar gesteld voor opleidings- en studieactiviteiten. Tot en met 2004 is van dit budget geen gebruik gemaakt. Dit budget komt vanaf 2005 ter beschikking van het Platform wijk- en dorpsraden. Het Platform kan daarvan gebruik maken voor de organisatie van vergaderingen, of, desgewenst om een (onafhankelijk) voorzitter en/of notulist te betalen. Het geld kan ook gebruikt worden voor het 'inhuren' van (andere) deskundigheid t.b.v. het Platform. Het college wordt jaarlijks inzage gegeven in de besteding van dit budget. De stukken daarvoor worden aangereikt bij de medewerker wijk- en dorpsraden.

13. EVALUATIE NOTITIE WIJK- EN DORPSRADEN

De werkwijze van deze notitie wordt twee jaar na de vaststellingsdatum globaal op bruikbaarheid en naleving worden geëvalueerd. Na vijf jaar vindt een diepgaande evaluatie op elk onderdeel plaats.

14. BIJLAGE

TOETSINGSCRITERIA BUDGET SOCIALE VERNIEUWING

1. Stimuleren verantwoordelijkheid van de burgers

Naast de gemeentelijke bijdrage is een eigen inbreng van de initiatiefnemers van belang:

- inbreng in ideeën, organisatie, zelfwerkzaamheid;
- inspraak en betrokkenheid van degenen op wie het project zich richt bijv. alle wijkbewoners en/of specifieke groepen zoals jongeren, ouderen, allochtonen.

Op deze wijze kan het project meer opleveren dan op grond van de geïnvesteerde kan worden verwacht.

2. Meerwaarde voor de leefomgeving

Het project draagt bij aan het bewustzijn van mensen, dat zij medeverantwoordelijk zijn voor de openbare ruimte, dat deze wordt gezien als een gemeenschappelijk bezit. Het leidt bijvoorbeeld tot het tegengaan van vervuiling of verloedering van de leefomgeving. "Schoon, heel, veilig" daar gaat het om!

3. Bestrijding van vandalisme

Bestrijding van vandalisme gaat nog een stap verder dan enkel het beheer van de leefomgeving. Bij een dergelijk project is het van groot belang om de jeugd erbij te betrekken. Wat je zelf gemaakt hebt, verniel je niet.

4. Vergroten onderling contact bevolkingsgroepen

Vergroting van de maatschappelijke participatie en voorkomen van isolement vormen belangrijke invalshoeken bij de sociale vernieuwing: "Niemand aan de kant". Een project draagt er waar mogelijk toe bij dat verschillende bevolkingsgroepen elkaar kunnen ontmoeten. Een voorbeeld:

- creëren van ontmoetingsplekken, bijvoorbeeld een buurttuin.

5. Randvoorwaarden

Tot slot worden er nog enige algemene voorwaarden gesteld aan een projectvoorstel:

- geen financiering mogelijk uit reguliere budgetten
- geen structurele kosten (exploitatiesubsidies), zoals salaris en huisvesting
- een projectomschrijving die (globale) evaluatie mogelijk maakt
- beperkt in tijd (binnen een jaar te realiseren)

OMGAAN MET DEZE CRITERIA

De criteria zijn slechts leidraad. Voor het Platform telt in eerste instantie de waarde van een project voor een wijk/dorp. Er moet sprake zijn van een bepaalde *sociale behoefte* in een dorps- of wijkgemeenschap, waarop in wordt gespeeld. Het aantal criteria is dan van minder belang.

Zelfwerkzaamheid van bewoners is een belangrijk gegeven; deze zelfwerkzaamheid moet tevoren 'hard' worden gemaakt.

Aan het positief beoordelen van een ingediend project kunnen door anderen (met een vergelijkbaar project) geen rechten worden ontleend (of andersom). Belangrijk is het belang van een project voor een specifieke wijk of dorp.

Er kunnen ook projecten worden ingediend die niets te maken hebben met de fysieke leefomgeving (projecten waarbij geen schop de grond in hoeft), maar meer een sociaal karakter hebben.

Samenwerking tussen dorps- en wijkraden is ook een goed criterium

In de interne discussie over een voorstel is de inbreng van de gemeente van *adviserende* aard.

Een unaniem advies is nastreefbaar, naar niet altijd mogelijk. Bij de "beoordeling" van een project geeft de meerderheid van de aanwezige raden de doorslag. Meningsverschillen worden in een begeleidend schrijven verwoord. Wanneer het besluit van het college van B&W afwijkt van het advies van het Platform wijk- en dorpsraden wordt dit, met redenen omkleedt, medegedeeld aan het Platform.

Projecten dienen in principe binnen het jaar waarvoor subsidie is aangevraagd, te worden afgerond.

Projecten dienen uiterlijk 1 november van het voorgaande jaar bij de gemeente te liggen. Medio/eind

november worden ze in het Platform besproken. Voor de kerstvakantie moet het gemeentelijk besluit over een voorstel zijn genomen.

Projectvoorstellen worden voorzien van een gedegen tijdsplanning. Als er voldoende argumenten zijn mag de uitvoering van een plan langer dan een jaar duren.

In principe kan er geen gebruik worden gemaakt van gelden Sociale Vernieuwing voor komende jaren.